VERSION: 25-1

GjordNära

EST. 2013
BLIXTERBODA

TUNNELVÄXTHUS MARKDUK BEVATTNING VÄXTHUSPLAST

SKÖTSELRÅD FÖR TUNNELVÄXTHUS

Gjordnära Tunnelväxthus
www.gjordnara.se
info@gjordnara.se
Tel: 0581-499 990
Besöksadress: Storbovägen 6 Rockhammar 71891 Frövi

Så tar du hand om ditt Tunnelväxthus

Att ta hand om ditt tunnelväxthus på ett bra sätt kommer vara nyckeln för att det ska överleva så länge som möjligt. Vi går igenom de flesta vanliga skötselråden i den här manualen men det finns även scenarion som vi inte har täckt in. Ett mått av sunt förnuft bör praktiseras både för att undvika onödiga skador på växthuset eller risk för skada på människor, djur eller egendom.
Är ni osäkra på något så hör gärna av er till oss.

Eftersom du som läser den här manualen förmodligen precis fått hem ditt växthus och inte börjat bygga än så föreslår vi att du ställer ett larm i din kalender på den här tiden nästa år och då går igenom checklistan.

Checklista årlig översyn

- [ ] **Stomme och bågar**
- [ ] **Bultar**
- [ ] **Vädringsluckor**
- [ ] **Dörrar**
- [ ] **Spänna plasten**
- [ ] **Plastens nedgrävning**
- [ ] **Tejpning av bågar**
- [ ] **Tvätta plasten**
- [ ] **Kontrollera repspänning**

Översyn - minst en gång per år

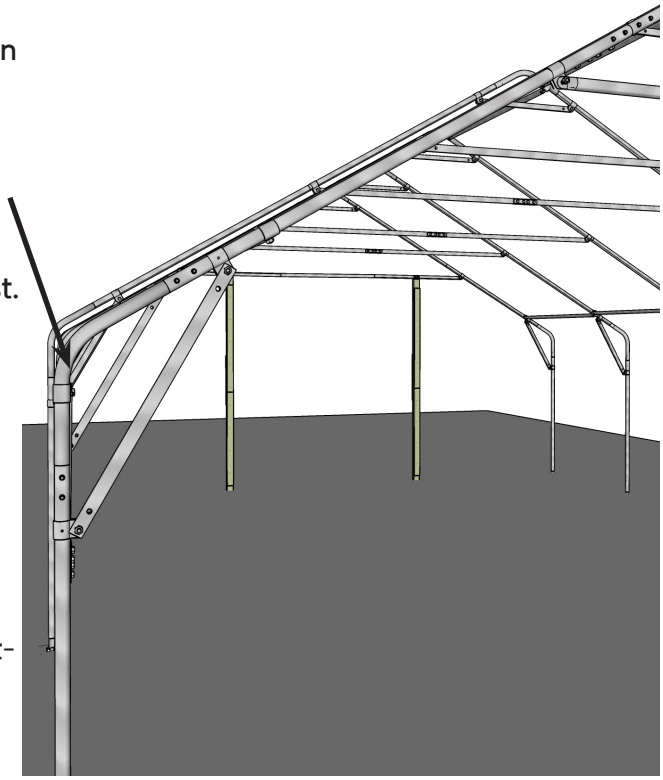
Minst en gång per år. Lämpligtvis efter vintern bör man göra en översyn av tunnelväxthuset. Man bör även göra den här översynen om något oväntat inträffat så som en oväntad sommarstorm.

Grundregeln är att växthuset ska stå så som det gjorde när det var nybyggt. Spara gärna byggbeskrivningarna så du kan gå tillbaka och se om något behöver justeras.

Kontrollera stomme och bågar

Titta över hur rakt stommen står. Ibland på vintern så skjuter tjälen upp bågarna ojämnt och man kan behöva höjdjustera bågarna.
Ställ dig så att du får en bra siktlinje ovanför böjen på långsidan så ser du om någon båge trycker uppåt mot plasten eller har sjunkit ner.

Om någon båge står upp eller har sjunkit ner behöver dessa höjas eller sänkas så att alla bågarna är på samma höjd. Ojämn bågmontering leder till att plasten slits i förtid och kan även leda till att vändringluckor inte fungerar ordentligt

Dra åt bultar

Det händer att vindens skakande lossar på M10 muttrar. Kontrollera bultarna så att alla sitter bra fast.

Allmän översyn

Syna övriga delar av stommen till exempel skarvar, skruvar med mera. Hur sitter dörrarna - Behöver några gångjärn justeras?

Justera luckor

Kontrollera funktionen på Megavent och luckor. Om någon båge flyttat på sig över vintern kan megavent-öppnaren behöva monteras om. Kontrollera särskilt vinkeln på öppnaren (se luckans manual)

Spänna plasten

Känn på plastspänningen så att både takplasten och gavelplasten är lagom sträckt. Plasten ska kännas sträckt och spänd utan att låta helt som ett trumskinn. Spänn plasten genom att lossa på klämmor upp i nock och sedan sträcka ner mot sidorna. På samma sätt som man sträcker plasten vid första monteringen.
Spänn inte plasten om ute temperaturen är över 25 grader. Då kan man riskera att översträcka plasten. Lagom temperatur är ca 15grader.
Om det behövs kan man också lägga på lite mer material på plastens nedgrävning för att spänna nedåt.

Det är normalt för plasten att se lite säckig ut mitt på sommaren när det är som varmast ute. Sträck inte plasten då! - Vänta till slutet av sommaren när temperaturen är lägre. Om det är för varmt ute riskerar du att översträcka plasten.

Tejpningen av bågar

Om bågarna var fuktiga vid montering så finns det risk för att tejpen lossnar. Fäst upp ny tejp om den lossnat. Var extra noga med tejpning av böjarna där plasten ligger hårt mot stommen.

Repspänning

Om du har rep som håller ner plasten i din konstruktion behöver dessa inspekteras för skador och kontrollera spänningen så att de trycker lagom på plasten.

Så mycket snö tål ett tunnelväxthus

Snö kan skada ditt växthus. Om det ligger för tung snö på taket så kan stålstommen vika sig och växthuset risken finns att växthuset blir förstört.

Varje växthusbåge är designad för att tåla 300kg fördelad last. Men eftersom det är mycket svårt att veta hur mycket snö väger så rekommenderar vi att du håller taket fritt från snö.

Det är också svårt att veta hur mycket det kommer snöa nästa natt eller när man är på jobbet. Ta därför för vana att alltid putta av all snö på växthuset!

Exempel Växa 5 x 10,5m Snölast:

Växthuset ska tåla: 2800kg snö (8bågar x 300kg)
Takytan är ca 63kvm
Lätt nysnö har en densitet om ca 40kg per kubikmeter = Max 90cm snö
Tyngre nysnö har en densitet om 100kg per kubikmeter = Max 38cm snö
Packad /blötsnö kan väga 400kg per kubikmeter = **Max 10cm snö**

Som ni ser i tabellen ovan så kan växthuset tåla väldigt många cm lätt snö, men det kan bli problem redan vid 10cm snö. Vet du hur mycket snön ute väger just nu? Så fort det ligger mer än ett par cm snö på taket bör ni därför **omedelbart ta bort all snö** Om ni inte tar bort snön så kan växthuset gå sönder!

Så tar man bort snö från taket

Enklast är att vara på insidan av växthuset och ruska/skaka plasten. Om det är milt väder ute så kommer snön glida av enkelt. Är det kallare väder kan man behöva ruska lite mer på plasten. Tryck med händerna eller något som har stor yta tex en mjuk kvast. Man kan även använda en lång mjuk bilborste eller gummiskrapa och dra av snön från utsidan.

Värme funkar bra för att hjälpa plasten av, även om det kanske blir dyrt i längden. Att köra en dieselkanon, gasolvärmare eller liknande en liten stund kan förenkla att snön glider av. Detta är speciellt smidigt om man är bortrest och ber vänner eller grannar att putta av snön. Se upp med brandrisken om ni kör värme i växthuset.

Snö på sidorna

Om det är en snörik vinter så kan även snön på långsidorna bli ett problem. Den trycker in och kan skava på plasten. Vi rekommenderar att inte snön på sidorna överstiger 50cm. Om den gör det så skotta av sidorna. Men var försiktig så att du inte sätter skyffeln i plasten.

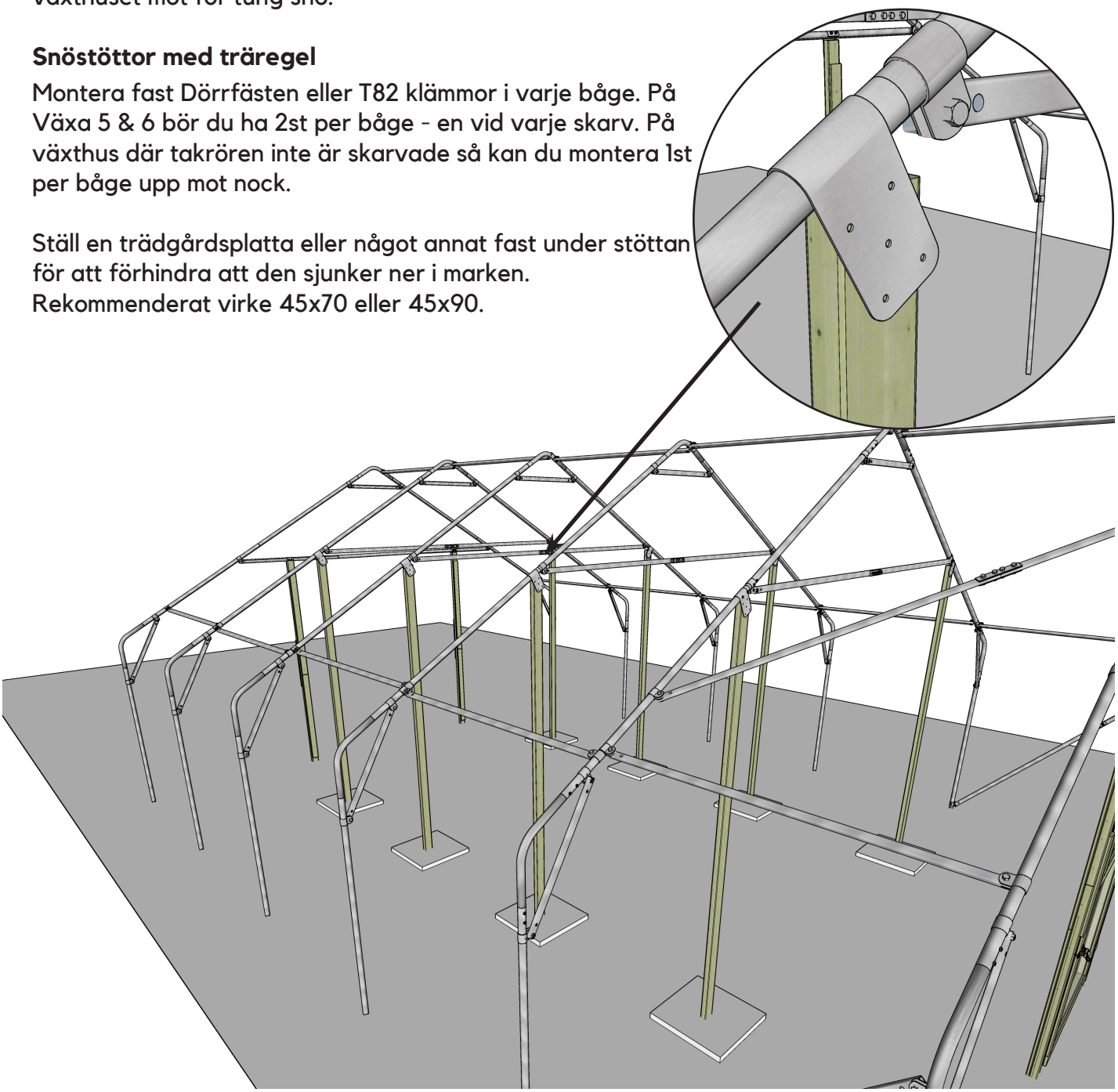
Snöstöttor

Vet du med dig att du inte kommer kunna hålla borta snö från växthuset eller vill försäkra dig från en överraskning vid plötsliga häftiga snöfall så kan du montera in snöstöttor i växthuset vintertid. Bor du i ett snörikt områden så rekommenderar vi att du vidtar särskilda åtgärder för att skydda växthuset mot för tung snö.

Snöstöttor med träregel

Montera fast Dörrfästen eller T82 klämmor i varje båge. På Växa 5 & 6 bör du ha 2st per båge - en vid varje skarv. På växthus där takrören inte är skarvade så kan du montera 1st per båge upp mot nock.

Ställ en trädgårdsplatta eller något annat fast under stöttan för att förhindra att den sjunker ner i marken.
Rekommenderat virke 45x70 eller 45x90.

Ta av takplasten på vintern

Ett sista bra alternativ för att skydda mot snö är att ta av takplasten på vintern. Ska du resa bort en längre tid eller om du har växthuset vid **sommarstugan** så är det här det bästa alternativet. Tänk på att luckor kan försvåra att ta av plasten. Planerar du att ta av plasten på vintern men ändå vill ha automatiska luckor så kan du montera en vindskena längs med långsidan och ha sidoluckor nedanför vindskenan. På så vis kan du demontera takplasten utan att luckorna påverkas.

Vind & Blåsiga lägen

Vind kan vara besvärligt för tunnelväxthus. Speciellt namngivna stormar som ofta sveper in över landet på vintern.

Stormsäkring

Stormsäkra växthuset genom att

- Stänga dörrar och fönster ordentligt. Sätt fast dem med en skruv eller en bräda tvärs över hela.
- Täta glipan under dörren. Lägg någon jordsäck eller montera in en planka under dörren.
- Stötta skjutdörren (om du har skjutdörr) både från insidan och utsidan. Där skjutdörren går ihop är den svagaste punkten på hela växthuset.
- Caterpillar, Gry och växthus med sidoventilation: Lägg extra möda på att plasten är väl förankrad på långsidan med sandsäckar eller jord.

Extra blåsiga lägen

Om du bygger växthuset nära stora öppna fält, ute på någon av våra stora slätter, nära kusten eller på en plats där det ofta blåser väldigt mycket så behöver du ta extra hänsyn redan vid bygget.

- Köp till och montera Vindsäkringsskenor längs med långsidorna, minst en per långsida, gärna 2st. Vindsäkringsskenorna hjälper till att hålla fast plasten extra och gör att växthuset tål mycket vind.
- Köp till 20st extra bågklämmor så att takplasten får 10st extra per gavel.
- Köp till så du har snedsträvor i båda gavlarna. Det här ingår på tunnelväxthus som är längre än 10,5m men är tillval på de kortare
- Ställ växthuset så att den starkaste/vanligaste vinden (oftast väst) träffar långsidan.

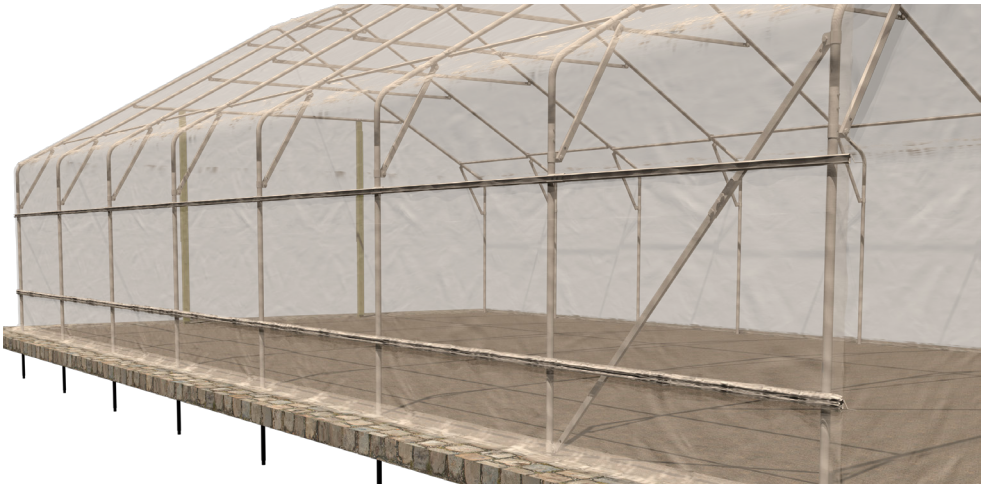
Andra saker man kan göra

Att bryta vinden kan vara en stor nyckel för att få både bättre odlingsklimat men också skydda växthuset. Här är några förslag på vad man kan göra för att bryta vinden.

- Montera ett glest staket en bit ifrån växthuset
- Plantera en häck
- Montera upp vindnät runt om odlingen

Vid kraftiga vindar bör man inte öppna några dörrar i växthuset.

Efter en kraftig storm bör man göra en översyn av växthuset och se om man behöver spänna om växthusplasten.

Tvätta växthusplasten

Växthusplasten kan bli smutsig med tiden. Det minskar på mängden ljus som kommer in och minska skörden. Tvätta växthusplasten med en bladning av såpa och vatten. Använd gärna en lång mjuk bilborste. Skölj av med vatten.

Om olyckan har varit framme

Skulle något hända med ditt växthus så har vi fullt reservdelssortiment hemma på lageroch kan omgående skicka delar till dig.

Vi hjälper dig även sammanställa vilka delar du behöver.

Lagningstejp

Det finns en speciell tejp avsedd för att laga växthusplast. Eftersom den har begränsad hållbarhet så rekommenderar vi inte att du köper hem en rulle och har hemma utan att du skickar efter om olyckan är framme.

Gör rent ytor som ska tejpas ordentligt med vatten och såpa. Skölj av alla såprester. Torka ordentligt torrt och montera lagningetejpen både på växthusets insida och utsida.

Katastrofråd

- Om stommen börjar vika sig så skär genast ner växthusplasten. Ny plast är mycket biligare än ny stomme. Skär från utsidan - gå **aldrig** in i ett växthus som det ligger för mycket snö på taket!
- Om växthusplasten blåser av stommen och riskerar att slita med sig delar av stommen så skär ner plasten så den inte skadar stommen.

Demontera Megavent cylinder på vintern

Cylindern till megavent bör demonteras varje vinter då den ej tål att frysa. Det är ok att montera upp den på våren före sista frostrisken. Max temperatur som den tål är -5.

Hur länge håller de olika delarna av Tunnelväxthuset?

Stomme: ca 20-50 år
Dörrar, luckor och annat av trä: ca 10-15år
Växthusplasten 5-10år

Byta trädelar

Växthusets trädelar är impregnerade med kopparsalter (ej miljö eller hälsofarliga) och håller ca 10 år. De delar som är monterade under jorden kan hålla kortare tid. Om ni märker att trä som går ner mot marken (dörrar) börjar bli dåligt så byt mot nya brädor.

Luckor och delar som är ovan mark håller oftast längre än 10år.

Man kan måla trädelar för att de ska hålla längre.

Byta växthusplast

Växthusplasten är mycket stark och seg, men kan lätt skadas av värme, vassa saker eller genom att fladdra i vinden. Hur bra din stomme är byggd och hur lagom plasten är spänd kommer att påverka hur länge plasten håller. Vi har växthus där plasten suttit monterad i över 10 år, men också kunder som missat på monteringen och där plasten fladdrat sönder på mycket kort tid. Så hur plasten och stommen är monterade styr hur länge plasten håller. UV-skyddet i plasten gör att den behåller sin seghet i 5år, därefter börjar den brytas ner. Garantin som vi lämnar på plasten gäller UV-nötning - ej mekanisk nötning.

Räkna med att byta takplasten oftare än vad du behöver byta gavelplasten. Detta av den enkla anledningen att den skavs mindre.

Växthusplast tycker inte om PVC - så undvik all form av kontakt mellan växthusplast och PVC. Speciellt gamla trädgårdsslangar läcker en hel del klor som fräter på växthusplasten.

När du byter växthusplast kan du även passa på att montera i fler bågar, nya luckor eller andra funktioner som du vill ha i växthuset. Hör av dig till oss så hjälper vi dig till rätt saker.

Vi rekommenderar också att du följer oss på våra sociala kanaler så som Instagram och Youtube för att få de senaste råden och uppdateringarna om våra växthus.

https://www.instagram.com/gjordnara
https://www.youtube.com/@GjordNara

GjordNära
EST. 2013
BLIXTERBODA